

XÂY DỰNG CÁC CÔNG CỤ TRUYỀN THÔNG TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG PHỤC VỤ BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG, ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH

**PGS, TS. PHẠM ĐỨC KIÊN^(*)
TS. TRẦN MINH VĂN^(**)**

Tóm tắt: Trong Cương lĩnh xây dựng dựng đất nước thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011), Đảng khẳng định: “Đảng lấy chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động...”⁽¹⁾. Nền tảng tư tưởng ấy được duy trì và phát triển trong thời đại ngày nay, với sự bùng nổ của không gian mạng. Tuy nhiên, sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng trở thành môi trường thuận lợi để các thế lực thù địch lan truyền những tư tưởng phản động, thông tin xấu, độc, đe dọa trực tiếp đến sự tồn vong của Đảng, chế độ. Do đó, xây dựng các công cụ truyền thông trên không gian mạng nhằm góp phần quan trọng vào bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay là quan trọng và cấp thiết.

Từ khóa: bảo vệ; công cụ truyền thông; không gian mạng; nền tảng tư tưởng

Sự ra đời của internet cùng những tác động của nó đối với đời sống tư tưởng con người đã trở thành chủ đề được quan tâm hàng đầu trong thời đại ngày nay. Sức mạnh truyền thông của internet đã vượt xa những giới hạn của không gian và thời gian, tạo nên thế giới thông tin không lồ bao trùm và len lỏi đến từng ngóc ngách của cuộc sống nhân loại. Những hoạt động tinh thần, suy nghĩ và tình cảm của con người được phản ánh và truyền tải một cách trực tiếp, nhanh chóng trên không gian mạng. Không gian “ảo” của internet trở thành lãnh địa riêng, với đặc trưng

là tính mở, tính ẩn, tính tự do, bình đẳng, tính đa nguyên và tính bùng nổ.

Những đặc tính của không gian mạng tạo điều kiện cho các hệ tư tưởng, luận điểm, học thuyết chính thống và phi chính thống, mác-xít và phi mác-xít xuất hiện đồng thời và đan xen, các biểu hiện và giá trị văn hóa, phản văn hóa cùng tồn tại và được truyền tải một cách tự do, khó kiểm soát, các thông tin đáng tin cậy và xấu, độc không ngừng cạnh tranh nhau để chiếm lĩnh không gian. Những điều này gây ra thách thức không nhỏ đối với nền tảng tư tưởng của Đảng, đó là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, khi phải đối mặt với rất nhiều sự tấn công từ các hệ tư tưởng, luận điểm, thông tin trái chiều, thậm chí xuyên tạc,

^(*) và ^(**) Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

thù địch trên môi trường internet. Nếu không có sự ứng phó hiệu quả, nền tảng tư tưởng của Đảng sẽ phải đối mặt với nguy cơ bị gạt ra khỏi vị thế chính thống trong đời sống xã hội. Do đó, chúng ta phải thích ứng với sự bùng nổ của không gian mạng, kịp thời xây dựng những công cụ truyền thông internet hữu hiệu, tăng cường khả năng phòng thủ trên không gian mạng. Bởi vì, nó có ý nghĩa thực tiễn và lý luận vô cùng quan trọng với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam trong tình hình mới.

1. Các công cụ truyền thông trên không gian mạng tạo dựng không gian mới cho nền tảng tư tưởng của Đảng

Truyền thông trên không gian mạng được thực hiện trên nền tảng internet thông qua các công cụ truyền thông. Công cụ truyền thông trên không gian mạng mang dấu ấn thời đại của Cách mạng công nghiệp 4.0, như website, blog, email, các công cụ tìm kiếm (Google, Facebook, Yahoo...), các công cụ lưu trữ trực tuyến (Amazon Drive, Google Drive, Dropbox, MediaFire, EGA...), các nền tảng mạng xã hội (Facebook, Youtube, Google, Yahoo, Twitter, Instagram, Zalo, Mocha...). Theo Báo cáo Digital 2021 của We are social, dân số Việt Nam là 97,95 triệu người, tăng thêm 0,9% so với năm 2020. Trong đó, có 68,72 triệu người tiếp cận với internet (tương đương với tỷ lệ thâm nhập là 70,3%, tăng 0,3% so với cùng kỳ năm 2020). Trong đó, người Việt ở độ tuổi 16 đến 64 tuổi dành 06 giờ 47 phút để sử dụng internet. So với cùng kỳ năm 2020, con số này cao hơn 17 phút (06 giờ 30 phút). Trong 06 giờ 47 phút này, người Việt dành 02 giờ 40 phút để xem ti vi, 02 giờ 21 phút dùng mạng xã hội, 01 giờ 57 phút để đọc báo và truy cập tin tức, 01 giờ 9 phút để nghe nhạc trực tuyến... Điện thoại di động, máy tính/laptop, tablet... là những thiết bị được người Việt dùng phổ biến nhất để truy cập internet. Top những website có lượng truy cập cao nhất trong năm 2020 là Google.com, VnExpress.net, 24h.com.vn, YouTube.com,

kenh14.vn... Có thể thấy, nhu cầu tìm kiếm, đọc tin tức, xem nội dung video của người Việt ngày càng tăng⁽²⁾. Phạm vi chi phối thông tin của internet tại Việt Nam ngày càng rộng, về cơ bản bao trùm tất cả mọi người dân và trở thành phương thức truyền tải thông tin có ảnh hưởng nhất, đóng vai trò quan trọng cho hoạt động tuyên truyền ý thức hệ nói chung, tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh nói riêng.

Hình thức tuyên truyền chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh truyền thống, như xuất bản các tác phẩm kinh điển, xuất bản sách, báo, phát sóng các chương trình phát thanh và truyền hình, quảng bá phim, triển lãm các di tích văn hóa, giảng dạy trong lớp và báo cáo chuyên đề, thường có quy mô thông tin nhỏ và nội dung, tốc độ, phương thức cũng như thời gian tương tác bị hạn chế, có tính một chiều trong tiếp nhận thông tin, mức độ tiếp nhận và tương tác kém. Trong khi đó, những công cụ truyền thông hiện đại, thông minh mang dấu ấn thời đại của Cách mạng công nghiệp 4.0 có thể đem lại những ưu thế vượt trội. Hiệu quả của các công cụ truyền thông trên không gian mạng thể hiện ở việc lưu trữ thông tin gần như vô tận, tốc độ xử lý, lan truyền nhanh, cập nhật kịp thời với mức độ mở và tương tác cao, cung cấp không gian rộng hơn cho hoạt động truyền thông ở Việt Nam hiện nay. Đối với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, công cụ truyền thông trên không gian mạng mang lại những hiệu quả nổi bật. Cụ thể:

Một là, các công cụ truyền thông trên không gian mạng có khả năng lưu trữ “khổng lồ” bằng công nghệ điện toán đám mây, có thể lưu trữ các tác phẩm kinh điển, kết quả nghiên cứu và tài liệu thực tế về Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh ở dạng kỹ thuật số, lan truyền qua mạng ở tốc độ cao và được sử dụng thông qua máy tính hoặc các thiết bị tương tự. Phương thức này thuận tiện, nhanh chóng và không bị giới hạn bởi thời gian và

không gian, do đó, mọi người có thể tìm hiểu thông tin họ cần bất cứ lúc nào, rất thuận tiện cho việc nghiên cứu và học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Hai là, các công cụ truyền thông trên không gian mạng tạo nên những hình thức biểu hiện vô cùng phong phú của thông tin. Nó có thể tích hợp âm thanh, hình ảnh, văn bản và video để làm cho lý luận chuyên sâu, trừu tượng và nhàm chán trở nên cuốn hút, sống động và thú vị, tăng sức hấp dẫn của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, dễ dàng được quảng đại quần chúng tiếp nhận, yêu thích.

Ba là, tính tương tác của những công cụ truyền thông trên không gian mạng đã thay đổi phương pháp “giáo huấn” truyền thống, khiến vai trò chủ thể của mọi người được phát huy. Người sử dụng internet không những có thể học tập, nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh thông qua “lướt mạng”, mà còn có thể tham gia thảo luận và tranh biện thông qua các tin nhắn và trao đổi bình luận trực tuyến. Bằng các cuộc tranh luận, những hoài nghi về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và học thuyết về chủ nghĩa xã hội có thể được xua tan, từ đó hệ tư tưởng mác-xít càng ăn sâu vào tâm thức người dân.

Sự phổ biến của các công cụ truyền thông internet cung cấp thời cơ mới để tăng cường hơn mức độ lan tỏa của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và duy trì nền tảng tư tưởng chính thống của Đảng.

Như vậy, vấn đề sử dụng các công cụ này cho hoạt động tuyên truyền, giáo dục và bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đã trở thành một nhiệm vụ quan trọng. Đây không chỉ là yêu cầu của hoạt động truyền bá một học thuyết, mà còn là nhiệm vụ duy trì và củng cố vị thế chủ đạo của Đảng trong đời sống tư tưởng.

2. Những thách thức trong xây dựng các công cụ truyền thông trên không gian mạng nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Bên cạnh việc tạo dựng không gian mới cho hoạt động tuyên truyền, phổ biến chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các công

cụ truyền thông trên không gian mạng cũng bị các thế lực thù địch, phản động lợi dụng để tiến hành những hoạt động tấn công vào nền tảng tư tưởng của Đảng.

Một là, các công cụ truyền thông trên không gian mạng thúc đẩy nhiều trào lưu tư tưởng khác nhau một cách đồng thời

Trước khi có mạng internet với những công cụ truyền thông tương ứng, mô hình quản lý thông tin của Đảng đã hình thành, thích ứng với hệ thống tuyên truyền truyền thống và trở nên tập trung, nhất quán từ trên xuống dưới. Đảng và Chính phủ có thể kiểm soát phương tiện truyền thông, sàng lọc thông tin và ngăn chặn việc phổ biến thông tin gây tổn hại đến an ninh tư tưởng trong nước. Sự phát triển của mạng toàn cầu đã gây ra những thách thức lớn cho vấn đề này. Tính mở, tính tương tác và đa dạng thông tin được vận hành bởi các công cụ truyền thông mạng đồng thời thúc đẩy nhiều dòng chảy thông tin, nhiều trào lưu tư tưởng, cả mác-xít và phi mác-xít hay thậm chí là phản mác-xít và trong một chừng mực nào đó đã tác động tới vai trò chủ đạo duy nhất của hệ tư tưởng chính thống của Đảng. Tính ảo và ẩn của truyền thông mạng có một không gian tự do cực lớn để truyền tải và trao đổi thông tin, tạo điều kiện để phổ biến những thông tin trái chiều, nhiễu loạn. Hiện tại, nền tảng truyền thông mạng ở nước ta vẫn còn tương đối lệ thuộc và đang trong giai đoạn nghiên cứu phát triển, khả năng kiểm soát, bảo vệ thông tin trong nước của chúng ta vẫn còn tương đối bị động. Nếu không có các biện pháp kỹ thuật can thiệp và sàng lọc thông tin xấu, độc trên internet, thì rất khó để kiểm soát hoàn toàn thông tin mạng. Do đó, khó khăn trong việc kiểm soát các xu hướng tư tưởng trên không gian mạng của Đảng và Nhà nước ngày càng tăng và khả năng phòng thủ của hệ tư tưởng chính thống đứng trước nguy cơ bị suy yếu.

Hai là, công cụ truyền thông trên không gian mạng trực tiếp du nhập nguy cơ từ bên ngoài

Hầu hết công cụ truyền thông mạnh mẽ và phổ biến nhất trên không gian mạng đều bắt nguồn từ nước ngoài. Sử dụng những công

cụ truyền thông này đồng nghĩa với việc phải chấp nhận những quy định về mặt kỹ thuật và nội dung của những nền tảng này. Nhiều quy định tiềm ẩn những nguy cơ về áp đặt thông tin và xung đột về tư tưởng, văn hóa. Với sự gia tăng nhanh chóng số lượng cư dân mạng ở Việt Nam, các nước phương Tây đã áp dụng những lợi thế kinh tế và công nghệ để thúc đẩy các giá trị và quan điểm của họ về “dân chủ, nhân quyền” và đã áp dụng một chiến lược tiên công thông tin mạng toàn diện, đa chiều, chống lại hệ tư tưởng mác-xít. Hiện nay, thông tin tiếng Anh đang áp đảo trên internet⁽³⁾, hầu hết phần mềm được tạo ra tại Mỹ⁽⁴⁾, cùng hàng ngũ các quốc gia phát triển do Mỹ đứng đầu chiếm ưu thế về truyền thông xã hội khi họ nắm giữ những mạng xã hội hàng đầu thế giới: Facebook, YouTube, Whatsapp, Instagram⁽⁵⁾. Họ truyền bá các giá trị tư bản chủ nghĩa thông qua internet, như chủ nghĩa cá nhân, tôn thờ vật chất, chủ nghĩa thực dụng, chủ nghĩa hưởng thụ, thậm chí kích động phân biệt chủng tộc và hận thù tôn giáo, thâm nhập vào ý thức tư tưởng của cư dân mạng một cách tinh vi, tác động trực tiếp hoặc gián tiếp đến lĩnh vực giá trị của Việt Nam, nhằm làm tan biến tầm ảnh hưởng và sức ngưng tụ của hệ tư tưởng chính thống của Đảng.

Ba là, công cụ truyền thông trên không gian mạng của Việt Nam còn trong giai đoạn xây dựng và phát triển

Công nghệ internet gắn với những công cụ truyền thông trên không gian mạng được phát triển ở Việt Nam với thời gian chưa dài, trong khi kinh phí đầu tư cho hạ tầng kỹ thuật và hỗ trợ nhân lực để bảo đảm an ninh mạng còn nhiều hạn chế. Bên cạnh đó, kinh nghiệm trong truyền thông mạng là chưa đủ, số lượng các trang thông tin chuyên biệt và số lượng cộng đồng mạng xã hội thúc đẩy hệ tư tưởng mác-xít còn ít và chất lượng cần được cải thiện. Kết quả tìm kiếm những nội dung về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh chưa thể bảo đảm tính nhất quán và chính thống, khi nhiều nội dung phi

chính thống, xuyên tạc, thù địch vẫn được đan cài, chiếm lĩnh không gian mạng.

Hệ thống những trang chính thống với nội dung về lan tỏa chủ nghĩa Mác - Lênin chưa thực sự tạo được sức hút, hình thức văn bản đơn nhất, chủ đề đơn điệu và cập nhật thông tin thiếu kịp thời, không hấp dẫn được cư dân mạng. Công cụ truyền thông chưa bắt kịp xu thế của thời đại khi chưa tận dụng được các lợi thế của mạng xã hội hay những diễn đàn website với số lượng thành viên lớn. Những tri thức mới từ quá trình phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh hiện diện trên các hệ thống thư viện điện tử, các nguồn dữ liệu số trực tuyến chưa nhiều, nội dung cập nhật chậm, phạm vi tiếp cận với người đọc bị thu hẹp đáng kể.

Bốn là, những thông tin sai lệch lan truyền nhanh chóng bởi những công cụ truyền thông trên không gian mạng

Hiện nay, đa phần các nền tảng truyền thông mạng, điển hình là mạng xã hội, được phát triển bởi các công ty tư nhân nước ngoài. Để thu hút sự chú ý của người dùng internet và thúc đẩy hoạt động kết nạp thành viên, tạo dựng cộng đồng riêng, các nền tảng công nghệ, mà yếu tố cốt lõi là thông tin, đã phát triển những phương thức, thuật toán nhằm kiểm soát xu hướng tâm lý người dùng. Trong khối lượng thông tin khổng lồ mà các nền tảng mạng cung cấp hằng ngày, yếu tố trung thực, tích cực không được đặt lên hàng đầu, mà lợi ích thu được mới là chiến lược lâu dài và cốt lõi. Thậm chí, tin giả, tin giật gân, tin chứa đựng âm mưu chính trị tiêu cực, tin chạy theo nhu cầu hỗn tạp của đám đông có thể trở thành cách thức và động lực để nuôi sống một nền tảng công nghệ. Việc chúng ta không kiểm soát được cơ chế hoạt động này dẫn tới những thách thức lớn về mặt công nghệ và pháp lý để sàng lọc những thông tin xấu, độc tấn công vào đời sống tinh thần của xã hội.

Trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, bên cạnh những thành tựu quan trọng cũng có

niềm tin của nhân dân với Đảng và Nhà nước, nước ta cũng không tránh khỏi việc còn tồn tại những mâu thuẫn xã hội chưa giải quyết được. Những vấn đề về khoảng cách giàu nghèo, ô nhiễm môi trường, tham nhũng, bất công hay nhiều vấn đề tiêu cực gây bức xúc trong xã hội, dễ dàng được tập trung phản ánh trên mạng xã hội do thu hút được số lượng lớn người quan tâm, chia sẻ và phản hồi, thậm chí được khuếch đại và lan truyền tới mức trở thành những bất mãn, mâu thuẫn gay gắt công khai hoặc tiềm ẩn trên môi trường mạng. Điều này khơi dậy tâm lý nổi loạn của một số người về các giá trị chủ lưu, đồng thời làm tăng thêm nguy cơ đẩy nền tảng tư tưởng của Đảng khỏi vị trí trung tâm. Những công cụ truyền thông trên không gian mạng nếu không có sự kiểm soát và quy hoạch hài hòa sẽ dễ trở thành công cụ đắc lực để kích động mâu thuẫn, chia rẽ xã hội trên môi trường mạng.

3. Yêu cầu của việc xây dựng các công cụ truyền thông trên không gian mạng phục vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch

Truyền thông trên không gian mạng là yêu cầu tất yếu của hoạt động tuyên truyền hiện đại. Trong bối cảnh mới của Cách mạng công nghiệp 4.0, việc phổ biến, lan tỏa chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ***cần có sự thích ứng kịp thời từ nhận thức tới hành động***:

Thứ nhất, đổi mới nhận thức về hoạt động tuyên truyền thích ứng với những công cụ truyền thông trên không gian mạng

Sự phát triển của các công cụ truyền thông mạng đã kết nối thế giới đến từng cá nhân, tạo nên cuộc cách mạng về tiếp cận thông tin. Người dùng mạng vừa là đối tượng tiếp nhận, vừa là chủ thể cung cấp thông tin thông qua quá trình tương tác, chia sẻ, sản xuất thông tin. Do đó, người dùng mạng vừa chịu sự tác động của thông tin, vừa chủ động định hướng thông tin, thông tin cũng trở nên đa dạng, đa chiều, liên tục đổi mới và khó nắm bắt.

Trước thực tiễn vận động không ngừng của những dòng chảy thông tin với xu hướng biến đổi nhanh chóng, việc nhìn nhận, điều tra, khảo sát, đánh giá để nắm bắt dư luận xã hội trên không gian mạng phải vô cùng linh hoạt, chủ động, kịp thời, nhằm định hướng một cách hiệu quả những trào lưu tư tưởng, phát hiện và ngăn chặn những dấu hiệu, mầm mống tiêu cực, độc hại, phản động trong biển cả dữ liệu. Trên cơ sở nhận thức được tính chất của thông tin trên không gian mạng không phải là dòng chảy một chiều, đơn nhất, mà chiến lược đặt ra là phải củng cố, khẳng định giá trị bền vững của kết tinh tri thức nhân loại, như khẳng định tính khoa học, cách mạng, đúng đắn, tin cậy, thực tiễn, tính đổi mới của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đồng thời phát triển những yếu tố thông tin giá trị, có sức hấp dẫn, như những nội dung được phát triển mới trong nền tảng tư tưởng của Đảng, thông tin thời sự phản ánh những chính sách, chủ trương, sự kiện mới của đất nước, xã hội... lôi cuốn đông đảo mọi người truy cập, tương tác và chia sẻ.

Đặc điểm của thông tin truyền tải cũng cần có những đổi mới căn bản. Bên cạnh những đặc trưng cốt lõi của thông tin tuyên truyền, như tính chọn lọc, tính định hướng, tính tích cực, tính phê phán, tính đấu tranh với nội dung xác thực, độc đáo, hấp dẫn, thì thông tin cần bám sát đặc điểm tâm lý của người dùng mạng, đó là sự ngắn gọn, trực quan, dễ hiểu, đúng chủ đề quan tâm. Do đó, những bài viết bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch cũng cần súc tích, tránh trừu tượng hóa, luận chứng, luận cứ ngắn gọn nhưng thuyết phục, kết hợp với những nội dung đa phương tiện để dễ nhớ, dễ liên tưởng, dễ lan tỏa.

Thứ hai, xây dựng công cụ lọc và định hướng truyền thông trên không gian mạng

Các nền tảng mạng xã hội phổ biến hiện nay đã sử dụng công cụ truyền thông lọc xu hướng người dùng, trên cơ sở đó đưa ra gợi ý thông tin để định hướng. Nhiều quốc gia, đảng

phái, tổ chức chính trị có thể tận dụng những công cụ này để giành lấy ưu thế dư luận trong nhiều hoạt động chính trị như vận động tranh cử, thu hút người ủng hộ, kết nạp thành viên hay thậm chí là những âm mưu đảo chính, lật đổ chính quyền... Trước thực tế ấy, nước ta cần đẩy nhanh tiến độ nghiên cứu phát triển công cụ kỹ thuật gắn với công tác kiểm soát và định hướng dư luận trên không gian mạng.

Nắm bắt dư luận là một khâu trọng yếu trong hoạt động tuyên truyền. Tuyên truyền về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh hay chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước cũng cần dựa trên việc nắm bắt dư luận trong quần chúng nhân dân. Cách nắm bắt dư luận truyền thống đã không còn đáp ứng được yêu cầu của hiện tại, đó là đòi hỏi tính nhanh, nhạy, đa chiều, áp dụng thuật toán dữ liệu lớn trong môi trường thông tin mạng. Nguồn thông tin khổng lồ trên mạng chỉ có thể được nắm bắt, phân tích, dự báo thông qua công nghệ truyền thông hiện đại. Công nghệ dữ liệu lớn cùng những công cụ tìm kiếm, đánh giá “từ khóa” và xu hướng người dùng giúp cơ quan quản lý kiểm soát được những thông tin tốt, xấu, nguồn phát, phương thức lan tỏa, mức độ tương tác. Bằng “bộ lọc” của công cụ truyền thông mạng, chủ thể quản lý thông tin có thể nắm bắt được thái độ, tình cảm, xu hướng tư tưởng của “cư dân mạng”, từ đó theo dõi chặt chẽ những “điểm nóng”, sự ủng hộ hay phản đối của cộng đồng về những sự kiện, vấn đề được số đông quan tâm. Một mặt, công cụ truyền thông mạng giúp nhanh chóng phát hiện, đánh giá và xử lý những tình huống phát sinh trên không gian mạng, mặt khác, những công cụ này đóng góp quan trọng vào việc dự báo xu hướng cũng như gợi ý những phương án định hướng thông tin dư luận.

Thứ ba, xây dựng hệ thống công cụ truyền thông trên không gian mạng trở thành “cánh tay nối dài” của báo chí chính thống

Các công cụ truyền thông trên không gian mạng, đặc biệt là mạng xã hội, tạo nên đặc

trung mới của hoạt động tương tác thông tin, làm thay đổi quy trình làm báo truyền thống, biến công chúng trở thành những “phóng viên” hay những “tòa soạn cá nhân”. Các nền tảng mạng xã hội, như Facebook, YouTube, TikTok, Blog... tham gia trực tiếp vào quá trình sản xuất tin, đóng vai trò như những cộng đồng hoạt động báo chí. Trước thực tiễn này, cơ quan quản lý cần biến công cụ mạng xã hội trở thành cánh tay nối dài của báo chí, tham gia vào hoạt động cung cấp thông tin chính thống của Đảng và Nhà nước, tạo cơ sở để chiếm lĩnh không gian mạng trong kiểm soát và định hướng thông tin.

Các cơ quan quản lý về thông tin cần giữ vững vai trò tiên phong trong mọi hoàn cảnh, tình huống phải là nguồn cung cấp thông tin chính thống nhanh chóng, chính xác, tạo uy tín và thương hiệu trên không gian mạng. Đặc biệt, đối với những thông tin nhạy cảm, phức tạp, nhiều loạn nhưng là tâm điểm của dư luận thì cần có phản ứng kịp thời, chiếm lĩnh không gian truy cập và tìm kiếm, đưa ra những thông tin bản lề có tính xác nhận cho mọi sự kiện, mọi vụ việc, để dư luận có cơ sở, căn cứ chính thống, khắc phục tình trạng người dùng mạng hoang mang không biết đâu là tin thật, tin giả, không biết phải phản ứng với thái độ và hành vi ra sao trong môi trường mạng xã hội.

Hệ thống truyền thông xã hội cũng cần có những hướng dẫn cụ thể cho người dùng mạng về những quy định pháp lý, quy tắc ứng xử trên mạng phù hợp để bảo đảm an toàn thông tin cho người dùng và đáp ứng những yêu cầu về an ninh tư tưởng trong bối cảnh mạng toàn cầu. Các thế lực thù địch không ngừng lợi dụng mạng xã hội để tuyên truyền thông tin xấu, độc, xuyên tạc và phản động, tạo dư luận tiêu cực trên môi trường internet, nên hoạt động tuyên truyền của Đảng và Nhà nước ngoài việc ngăn chặn sự xâm nhập của thông tin thù địch từ bên ngoài, còn cần chú trọng thu hút, tập hợp dư luận theo hướng tích cực và chính thống, giúp người dùng mạng nhận diện vấn đề,

không bị vướng vào những thủ đoạn lôi kéo, kích động khi tham gia mạng xã hội.

Thứ tư, xây dựng các công cụ truyền thông trên không gian mạng trở thành vũ khí trên mặt trận đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch

Hiện nay, các quan điểm sai trái, thù địch chủ yếu thông qua công cụ truyền thông mạng xã hội để phát tán, xâm nhập vào đời sống tư tưởng của người dân. Không gian mạng trở thành trận địa tư tưởng khốc liệt nhất, các công cụ truyền thông trên không gian mạng trở thành vũ khí quan trọng nhất trên trận địa này. Việc xây dựng và triển khai những công cụ này cần được thực hiện bài bản và có chiến lược lâu dài.

Các tổ chức, cơ quan, đoàn thể chính trị - xã hội đều là lực lượng quan trọng trong việc sử dụng công cụ truyền thông trên không gian mạng. Những chủ thể này cần tận dụng những lợi thế riêng của mỗi nền tảng công nghệ, bao gồm việc thành lập các hệ thống trang tin, diễn đàn, hội nhóm, huy động đông đảo thành viên tạo nên những cộng đồng mạng liên kết chặt chẽ với nhau. Cơ quan quản lý thông tin cũng đồng thời là chủ thể và người vận hành, điều hướng những diễn đàn, cộng đồng này. Thành lập những nhóm chuyên trách đóng vai trò là quản trị, điều phối thông tin. Đông đảo thành viên tham gia các hoạt động truy cập, tương tác, chia sẻ, tăng cường mức độ ảnh hưởng của diễn đàn trong cộng đồng lớn, giúp thúc đẩy dòng thông tin chủ lưu, tích cực và chính thống.

Cán bộ, đảng viên, đoàn viên cần phát huy vai trò gương mẫu đi đầu, tích cực đăng tải, chia sẻ những thông tin trung thực, chính thống lên các nền tảng mạng xã hội, góp thêm tiếng nói và sức nặng cho dòng thông tin chủ lưu của Đảng và Nhà nước, tạo sức mạnh hiệp đồng để áp đảo những luận điệu xuyên tạc, thiếu căn cứ và mang tính thù địch, gây rối. Cơ quan quản lý các cấp cũng cần bám sát những biến động về thông tin trong môi trường mạng xã hội, thường xuyên khuyến khích những người có uy tín và có ảnh hưởng lớn trên mạng xã hội tham gia vào hoạt động xây dựng môi trường

thông tin lành mạnh, cổ vũ cộng đồng hướng tới những giá trị tốt đẹp. Tiếng nói của những cá nhân uy tín (KOLs, Influencers, Vbloggers, Youtubers) và sức hút từ những diễn đàn của những website lớn là cầu nối quan trọng và hiệu quả dẫn dắt “cư dân mạng” tiếp cận gần hơn với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Có thể nói, trong cuộc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay, vũ khí sắc bén của người chiến sĩ không chỉ là ngòi bút thuần túy, mà cần được trang bị thứ vũ khí của thời đại công nghệ, đó chính là các công cụ truyền thông trên không gian mạng. Những luận chứng, luận cứ hùng hồn, đanh thép được viết nên từ ngòi bút với “đôi cánh” của truyền thông xã hội sẽ được lan tỏa, nhân rộng lên bội phần, tạo ra sức mạnh to lớn đẩy lùi, trấn áp mọi luận điệu sai trái, thù địch. Do đó, nhận thức và vận dụng một cách đúng đắn, khoa học những công cụ truyền thông trên không gian mạng sẽ góp phần tạo nên hiệu quả đột phá trong hoạt động tuyên truyền của Đảng trong thời kỳ mới □

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.88

(2) <https://www.brandsvietnam.com/congdong/topic/29765-Digital-Vietnam-2021-We-Are-Social-Nguoi-Viet-ngay-cang-uu-tien-mang-xa-hoi-va-mua-sam-qua-di-dong>

(3) Theo Thông tấn xã Việt Nam (infographics.vn, ngày 22/6/2021), Tiếng Anh là ngôn ngữ được sử dụng nhiều nhất trên internet với 60,4%. Tham khảo <https://infographics.vn/interactive-10-ngon-ngu-pho-bien-nhat-tren-internet/20504.vna>

(4) Theo trang thống kê alltopeverything, năm 2019, 8/10 công ty phần mềm lớn nhất thế giới đặt ở Mỹ. Tham khảo <https://www.alltopeverything.com/top-10-software-companies/>

(5) Bộ Thông tin và Truyền thông, *An toàn thông tin khi sử dụng mạng xã hội*, Nxb Thông tin và Truyền thông, Hà Nội, 2020, tr.18